

Mit liv har flest plusser

Akasku-projektet har givet Vibeke Johansen lyst til at arbejde med drama

Af Jane W. Schelde

Drømmen for Vibeke Johansen er at komme på højskole igen. Gerne noget med drama. Og så bagefter flytte ud for sig selv. Men lige nu er drømmen udskudt. Det er svært at overskue, hvordan den kan blive opfyldt, så mens hun venter, fylder hun tiden med andre aktiviteter.

Vibeke Johansen, 23 år, sidder denne torsdag eftermiddag på kontoret i Snoezelhuset i Maribo og passer telefonen. Netop én af de aktiviteter, der optager hende og gør, at hun ikke har lyst til at flytte fra byen. Hun er glad for sit arbejde, som hun har haft i godt to år – eller næsten lige så længe, hun har boet på Søndersøhjemmet – et amtsplejehjem for yngre fysisk handicappede i Maribo. Snoezelhuset er et sansehus for børn med handicap, indrettet i tilknytning til Søndersøhjemmet.

Egentlig var det kun meningen, at Vibeke Johansen skulle bo midlertidigt på amtsplejehjemmet i Maribo. Hun flyttede ind, da hun sluttede sit ophold på Egmont Højskolen i Hou i sommeren 1998 og ikke vidste, hvor hun ellers skulle bo. De øvrige beboere er meget ældre end hende, og mange har ikke noget sprog, så det er begrænset, hvor meget hun er sammen med de øvrige beboere, siger hun.

Det gør heller ikke så meget, for hun har mange andre aktiviteter udover sit 10-timers arbejde i Snoezelhuset. Undervisning på VUC og under aftenskolen går hun til madlavning, squaredance og "beauty", som dog foregår på Søndersøhjemmet, hvor hun også spiller bowling. Desuden spiller hun boccia. Men hun regner med at flytte på et tidspunkt, når der viser sig nogle muligheder. Måske i de handicapboliger, der efter planen skal bygges i Maribo, og som skulle have været færdig i denne sommer. Nu ved hun ikke, hvornår byggeriet kommer i gang.

Vibeke Johansen har muskelsvind og har i de sidste halvandet år været én af deltagerne i Muskelsvindfondens Akasku-projekt. I øvrigt den eneste pige i hovedparten af forløbet – og det var lidt kedeligt, synes hun. Men ellers var projektet sjovt nok, selv om hun godt kan ærgre sig over, at hun ikke har været med til alle arrangementer. Mange gange måtte hun melde fra til Akasku-dagene, fordi hendes pædagogiske hjælper skulle have friweekend, eller fordi mødedagene kolliderede med hendes 9. klasses eksamen.

I en periode var hun afhængig af Søndersøhjemmets personale, fordi hendes hjælper havde sagt op, og hun endnu ikke havde fået ansat en ny.

"Det var irriterende, for så kunne jeg ikke alle de ting, jeg gerne ville," siger hun.

Et grimt sprog

For Vibeke Johansen har Akasku-projektet givet et godt kammeratskab.

"Der var mere gang i den, og de andre var mere på min egen alder. Det var godt."

Hun synes også, det har været en fordel, at de andre deltagere har muskelsvind. Det har gjort det lettere at tale med dem om sygdommen, hvordan de tackler den osv.

Så på mange måder har Akasku-projektet være med til at præge hende, mener hun. Det samme siger hendes omgivelser. Når hun kom tilbage fra kursusdagene i Akasku, sagde de altid, at de kunne høre, at hun havde været sammen med "alle de knægte".

"Jeg havde det dér grimme sprog, sagde de. Og det var svært at komme af med igen," griner Vibeke Johansen, som ikke selv lagde mærke til forandringen, før personalet på Søndersøhjemmet nævnte det.

Ud over et godt kammeratskab var det især teaterdelen i projektet og oplæggene fra psykolog John Marquardt fra Institut for Muskelsvind, der gav Vibeke Johansen noget med i rygsækken. Psykologen var god at høre på, mener hun.

"Vi grinede meget. Han var provokerende på en god måde og havde ret i mange af de ting, han sagde. Jeg fik i hvert fald noget med hjem at tænke over."

Især snakken om, hvad der havde været minusser og plusser i ens liv, gjorde indtryk.

"Han sagde, at han ville vædde med, at der var flest plusser i ens liv, og så prøvede jeg, da jeg kom hjem - og det *var* rigtigt. Det var ellers ikke den fornemmelse, jeg havde inden. Jeg tænkte, at mit liv er da bare minus hele molevitten."

For Vibeke Johansen var det især muskelsvindsygdommen, hun havde det sværest med.

"Men jeg har det egentlig godt, selv om jeg har min sygdom, så det er jo et plus. Faktisk da jeg skulle finde det negative ved mig, kunne jeg slet ikke finde på noget," siger hun og synes, det var en rar oplevelse.

Jeg blev tvunget

Også teaterdelen, som fyldte meget i Akasku-projektet, er hun begejstret for – nu. I starten var hun ikke meget for at lave de forskellige øvelser og rollespil.

"F.eks. da vi skulle stå bag en plade og komme frem og sige hej på forskellige måder. Det var slet ikke mig. Jeg hadede at optræde, så jeg meldte mig aldrig som den første."

Hun turde ikke og havde svært ved at overskride den grænse, det var.

"Men de tvang mig til det, og så var der jo ikke andet at gøre," siger hun og hentyder til de to teaterinstruktører, der var med i arbejdsgruppen, og som stod for alle øvelser, rollespil og den afsluttende teaterforestilling.

"Det har hjulpet mig, at jeg blev tvunget til det. Nu tør jeg nok mere overskride mine grænser. Der sker jo ikke noget ved det."

Erfaringerne fra teaterøvelserne kan Vibeke Johansen også mærke på andre områder, mener hun. Hun tør sige sin mening meget mere og har det bedre med sig selv.

"Hvis jeg før var sur på en person, havde jeg det med at gemme det inden i mig selv, og det ødelægger en. Det er bedre at komme ud med det, og det har jeg det fint med," siger hun.

Højskoleophold udskudt

Teaterforestillingen og det at prøve at optræde for et publikum har givet Vibeke Johansen lyst til at arbejde videre med drama. Hun ved endnu ikke helt, hvad hun vil bruge det til – om det skal være som skuespiller, noget med undervisning eller noget helt tredje. Det vigtigste er, at det har med drama at gøre.

Faktisk har hun allerede meldt sig til drama på VUC i Maribo, men undervisningen har i begyndelsen været mere teoretisk, end hun havde forestillet sig. Den mere praktiske del lå uheldigvis på et tidspunkt, som ikke kunne forenes med hendes arbejde i Snoezelhuset. Derfor måtte hun melde fra, selv om det netop var den del, hun havde lyst til. Til foråret skal de spille igen, og så håber hun, at hun kan få sine mange aktiviteter til at passe sammen.

Allerhelst ville Vibeke Johansen beskæftige sig med drama på en højskole. Hun var meget begejstret for sit højskoleophold i 1998-99 på Egmont Højskolen og kunne godt tænke sig at komme afsted igen. Men et højskoleophold rejser nogle problemer med bolig, som hun ikke lige kan se en løsning på.

"Jeg kan ikke blive boende på Søndersøhjemmet, hvis jeg tager på højskole, og så ved jeg ikke, hvor jeg skal tage hen på weekend, eller hvor jeg skal have alle mine ting," siger hun og mener ikke, at der er nogle umiddelbare løsninger. Hos hendes plejefamilie har de f.eks. ingen lift, så hun kan ikke bo hos dem i hjemmeweekenderne. Hun har heller ikke lyst til at opmagasinere alle sine ting, for så mangler hun dem bare, når hun er hjemme på weekend.

"Så nu har jeg udskudt det og er gået i gang med alt muligt andet," siger Vibeke Johansen.

Når Vibeke Johansen skal pege på, hvad der har været dårligt ved Akasku-projektet, er det, at projektet er slut. Det måtte gerne have fortsat som hidtil, lige bortset fra alle de kedelige foredrag, siger hun. Hun regner dog med at fortsætte i Akasku-gruppen, når de fremover selv skal tage initiativ til at mødes og lave aktiviteter sammen.

Hun kunne godt forestille sig, at de kunne inddrage andre unge med muskelsvind i projektet og både lave teaterforestillinger og tage dem med på rejser. Vise dem, at det godt kan lade sig gøre, selv om man sidder i kørestol. Den erfaring har hun i hvert fald selv gjort og har fået mange oplevelser ud af det.